

2 Wetgeving op komst: financiën
Bij de wijziging van de Comptabiliteitswet wil de Kamer meer grip krijgen op de controle van uitgaven voor zorg en uitkeringen. Deel 3 in de serie grote wetgevingsoperaties.

5 Gelijk speelveld bij aanbesteden
Ondanks een verbod signaleert Daan Stuit (MKB Infra) een forse stijging van het aantal geclusterde bouwopdrachten. Bedrijven durven daarover echter niet te klagen.

7 Wet consumentengeschillen
Hoewel Nederland een goed systeem heeft voor het regelen van consumentengeschillen, komt daarvoor toch een wet. Waarom? Omdat het moet van Brussel.

WWW.SCONLINE.NL

REDACTIE@SCONLINE.NL

VOLG @SCREDACTIE OP TWITTER

ECONOMIE

'Huurrecht winkel moet flexibeler'

Het Nederlandse huurrecht voor winkelruimtes moet gemoderniseerd worden. Die oproep doen twee grote verhuurdersorganisaties aan minister Kamp van Economische Zaken.

Volgens de Vereniging van Institutionele Beleggers in Vastgoed Nederland (IVBN) en de vereniging Vastgoed Belang is het huidige huurrecht 'sterk verouderd'. De regels uit de jaren zestig gaan nog te veel uit van bescherming van kleine zelfstandige winkeliers en maken het 'onaantrekkelijk om te experimenteren met nieuwe, onbekende retailers,' schrijven ze. Daardoor is het niet aantrekkelijk om te investeren in vernieuwing van het winkellandschap. 'Daardoor gaan veel winkelgebieden op elkaar lijken', waarschuwen de verhuurders. Ze willen meer flexibiliteit om met winkeliers 'specifieke, tijdelijke en individuele afspraken te kunnen maken, die geen effect hebben op de rest van het winkelgebied'. (RvdD)

STAATS- EN BESTUURSRECHT

GL pakt toets aan Grondwet weer op

Als rechters wetten gaan toetsen aan de Grondwet, dan leidt dat niet tot meer rechtsongelijkheid. Dat schrijft Tweede Kamerlid Van Tongeren (GroenLinks) in antwoord op vragen van de Tweede Kamer. Van Tongeren blies vorige week met haar antwoorden een initiatiefwetsvoorstel tot invoering van constitutionele toetsing nieuw leven in. Het lag bijna vier jaar lang in de la. De partij wil met de grondwetswijziging regelen dat alle rechters voortaan de bevoegdheid krijgen om wetten buiten werking te stellen wanneer deze niet rijmen met de Grondwet. Maar onder meer de VVD in de Tweede Kamer vreest daardoor dat rechters uiteenlopende uitspraken doen en wetten verschillend gaan interpreteren. Daarmee zou de rechtseenheid in het geding komen. Van Tongeren sust die vrees. In haar reactie schrijft ze dat rechters in hun uitspraken wetten ook nu al anders kunnen interpreteren, maar dat de rechterlijke macht daarbij wel streeft naar een zo groot mogelijke rechtseenheid.

De initiatiefwet van Van Tongeren betreft een grondwetswijziging in tweede lezing. Daarvoor is een tweede meerderheid nodig. De eerste lezing van het voorstel, waarvoor een gewone meerderheid volstond, werd in 2004 en 2008 door respectievelijk de Eerste en Tweede Kamer goedgekeurd. (RvdD)

Crisiskartel van bedrijven heeft niet altijd toestemming nodig

Boeren en tuinders krijgen steun om de gevolgen van de Russische boycot op te vangen. Maar waar blijven de crisiskartels? Niet in alle gevallen hebben bedrijven hiervoor formele goedkeuring van Brussel nodig.

ECONOMIE

Kort na de afkondiging van de boycot – als reactie op de westerse sancties importeert Rusland een jaar lang geen groente, fruit, vlees, vis en zuivel meer uit de Europese Unie – kwam de lobby vanuit het Nederlandse bedrijfsleven op gang. Vooral de agrariërs roerden zich. En ze kregen relatief snel hun zin. Het kabinet voert de deeltijd-WW in voor getroffen bedrijven, de Belastingdienst biedt uitstel van betaling, en er wordt in Brussel aangedrongen op aanvullend beleid. Zo wil Nederland toestemming voor het (her)openen van een garantstellingsregeling. En begin vorige week volgde de Europese Commissie met een steunmaatregel van 125 miljoen euro voor groente- en fruittelers.

Mededingingsregels

Waar de Commissie nog niet van repte, ondanks een nadrukkelijke lobby, is vrijstelling van de mededingingsregels. Iedereen kijkt naar Brussel, en voor de landbouw is dat ook wel te begrijpen, zegt mededingingsrechtadvocaat Bas Braeken van Maverick Advocaten in Amsterdam.

'Volgens de gemeenschappelijke regels die dit jaar in werking zijn getreden, kan het kartelverbod voor de sector of een deel daarvan tijdelijk buiten werking worden gesteld.' Andere sectoren hebben hun lot in de eerste plaats in eigen hand. 'De

verantwoordelijkheid ligt primair bij de ondernemingen die zo'n crisiskartel aangaan. De Europese Commissie noch de toezichthouder in Nederland kan in zijn algemeenheid zeggen of een crisiskartel wel of niet is toegestaan,' aldus Braeken.

Zij kunnen alleen in individuele gevallen aangeven of afspraken te ver gaan of juist niet. Bedrijven moeten volgens de advocaat dus behoedzaam te werk gaan. (RS)

Lees meer op pagina 3.

Kamp: bezorgen pakketten op zondag niet verbieden

Minister Kamp van Economische Zaken is niet van plan het bezorgen van pakketten op zondag wettelijk te verbieden. Dat schrijft de bewindsman in antwoord op Kamervragen van de SGP. Die partij vreest dat door de plannen de zondagsrust in het geding komt. Kamp vindt het echter 'goed dat consumenten, indien zij daar behoefte aan hebben, de optie krijgen om op zondag pakketten in ontvangst te nemen', schrijft hij. Foto: Michiel Wijnbergh/HH

Kabinet: geen EU-beroepskaart ingenieurs en makelaars

Het Nederlandse kabinet is positief over het Brusselse voorname om de nieuwe Europese beroepskaart in te voeren voor een aantal beroepen in de zorg. Maar voor ingenieurs en makelaars heeft de invoering van de kaart 'geen meerwaarde', schrijft onderwijsminister Bussemaker.

WERK EN INKOMEN

De bewindsvrouw reageert op het voornemen van de Europese Commissie om zeven beroepen aan te wijzen die gebruik kunnen maken van de kaart. Naast ingenieurs en makelaars gaat het om verpleegkundigen, artsen,

fysiotherapeuten, apothekers en berggidsen.

Beroepskwalificaties

De Europese beroepskaart werd eind vorig jaar ingevoerd. De kaart is onderdeel van een breed pakket aan Europese maatregelen waarmee de beroepskwalificaties uit de ene EU-lidstaat ook erkend worden in andere lidstaten. Dat moet het voor beroepsbeoefenaars eenvoudiger maken om over de grens aan het werk te gaan. Het gaat bij de beroepskaart specifiek om beroepen die in de lidstaten aan strenge regels zijn onderworpen, of waarvan de opleiding gereguleerd is. De Europese Commissie heeft nu voor het eerst beroepen aangewezen die wat haar betreft gebruik zouden kunnen maken van de

kaart. Voorwaarden daarvoor zijn dat er inderdaad veel mobiliteit is tussen de lidstaten, en dat sectoren zelf hebben aangegeven behoefte te hebben aan de kaart. Voor de drie beroepen in de zorg ziet het kabinet de waarde in van de kaart, blijkt uit de reactie van minister Bussemaker. Die beroepen voldoen aan de criteria, meent ze. Dat geldt echter niet voor de andere vier. Het apothekersvak is weliswaar in de meeste Europese lidstaten aan regels onderworpen, maar die verschillen onderling te veel. Ook zijn er weinig apothekers die elders in Europa aan het werk willen.

Makelaar

Voor de overige beroepen geldt dat die in te weinig lidstaten aan regels zijn onderworpen, meent

Bussemaker. Zo is het beroep makelaar in Nederland niet meer wettelijk beschermd. 'Iedereen mag zich makelaar noemen,' zegt een woordvoerder van makelaarsvereniging NVM. In andere landen, zoals België, is de titel nog wel wettelijk beschermd.

De NVM laat weten geen bezwaar te hebben tegen de invoering van de beroepskaart voor makelaars, mits de minimumeisen voor de beroepsgroep maar hoog genoeg liggen, 'zodat de consument er ook wat aan heeft'. (RvdD)

Vanaf pagina 8 vindt u een compleet overzicht van Nederlandse wet- en regelgeving (22 juli t/m 12 augustus)

Verdringing dreigt door de quotumwet

De aandacht in de quotumwet voor arbeidsongeschikten die niet zelfstandig het minimumloon kunnen verdienen, leidt tot verdringing van andere groepen gehandicapten op de werkvloer.

WERK EN INKOMEN

Daarvoor waarschuwen zelfstandig participatieconsulent Bianca Prins en arbeidsmarktonderzoeker Aukje Smit. Prins publiceerde vorige week met een collega een *position paper* waarin ze haar zorgen over de verdringing uiteenzet. De quotumwet – voluit Wet banenafspraken en quotum arbeidsbeperkten genoemd – richt zich alleen op werknemers die wegens hun handicap niet productief genoeg zijn om zelfstandig het wettelijk minimumloon te verdienen. Werkgevers en werknemers spraken vorig jaar in het sociaal akkoord af om de komende jaren honderdduizend extra banen voor deze doelgroep open te stellen.

Doelgroep

Maar door de focus op de volgens Prins 'zwakste groep' arbeidsgehandicapten dreigen andere, minder ernstig gehandicapten buiten de boot te vallen, ook al passen ze wellicht beter bij de onderneming. 'De hele groep arbeidsgehandicapten is veel en veel groter,' zegt zij. Het gaat ook om mensen met een Wia-uitkering die bijvoorbeeld na een lange periode van ziekte terugkeren op de werkvloer, of om gedeeltelijk arbeidsongeschikten die geen uitkering krijgen maar voor wie de werkgever toch enige aanpassingen moet doen.

'Enkele werkgevers maken nu geen onderscheid tussen die groepen,' zegt Prins. 'Deze werkgevers zoeken

naar de meest passende kandidaten met een arbeidshandicap voor openstaande vacatures. Als het quotum wordt ingesteld, halen bedrijven niet altijd de juiste mensen binnen, omdat de doelgroep van het quotum is niet representatief voor de hele groep.'

Voor minder ernstig gehandicapten nemen kansen op werk af

Dat leidt er onder meer toe dat werkgevers een verkeerd beeld krijgen van gedeeltelijk arbeidsongeschikten, vreest Prins. 'Werkgevers

zien straks vooral de probleemgevallen en niet degenen die ondanks hun beperking toch nog vrij makkelijk kunnen werken.'

Volgens onderzoeker Smit is de kans op verdringing van andere doelgroepen 'zeer aanwezig'. 'Dat is ook wel logisch,' zegt ze. 'Werkgevers die bewust met het quotum bezig zijn, omdat ze eraan willen voldoen, gaan kijken of iemand eronder valt. Dat maakt het voor hen aantrekkelijker om iemand aan te nemen.' Smit pleit er daarom voor om de doelgroep van het quotum uit te breiden. 'Die zou veel breder moeten zijn,' zegt ze. In het advies over de wet maakte ook de Raad van State zich zorgen

over verdringing. De raad vroeg daarbij aandacht voor niet alleen andere arbeidsgehandicapten, maar ook voor starters op de arbeidsmarkt en oudere werklozen. De quotumwet werd in juli door staatssecretaris Klijnsma van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ingediend bij de Tweede Kamer. Het is de bedoeling dat de wet op 1 januari in werking treedt. Dat betekent niet dat het quotum dan al ingesteld wordt: dat gebeurt pas wanneer werkgevers achterblijven bij het openstellen van honderdduizend extra banen voor gedeeltelijk arbeidsongeschikten en er geen sprake is van verzachtende omstandigheden. (RvdD)

Geld voor innovatieve plannen om ammoniakuitstoot te verminderen

Ondernemers die vernieuwende plannen hebben om de ammoniakuitstoot door de veehouderij in Natura 2000-gebieden te verminderen, kunnen geld van de overheid krijgen om hun ideeën uit te werken. Het ministerie van Economische Zaken stelt daarvoor 4,5 miljoen euro beschikbaar. Tot 1 oktober kunnen ondernemers hun plannen bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland indienen. Foto: Reyer Boxem/HH

Tijdelijke crisiskartels kunnen een uitkomst zijn

Waar de Europese Commissie na de Russische boycot nog niet van repte, is vrijstelling van de mededingingsregels. Uit de maatregelenbrief van staatssecretaris Dijkema van Economische Zaken blijkt dat dit punt wel is besproken in een 'hoog ambtelijk overleg' met de Commissie.

ECONOMIE

Volgens de bewindsvrouw moet daarbij worden gedacht aan 'tijdelijke collectieve aanbodbeperking, vaststellen van bodemprijzen en tijdelijke vrijstelling van het kartelverbod voor bepaalde activiteiten van erkende producenten- en brancheorganisaties'. *Hardcore* afspraken dus, in mededingingsjargon. Navraag bij de Europese Commissie leert dat het onderwerp nog niet van de agenda is verdwenen. Op 5 september komen de landbouwministers van de Europese Unie bijeen. 'De verwachting is dat zij dan ook de mogelijkheid van "crisiskartels" zullen bespreken oftewel de mogelijkheid tot uitzondering van mededingingsregels,' zegt een woordvoerder.

Iedereen kijkt hierbij naar Brussel, en voor de landbouw is dat ook wel te begrijpen, benadrukt mededingingsrechtadvocaat Bas Braeken van Maverick Advocaten in Amsterdam. 'De landbouw heeft namelijk een aparte status in Brussel. Volgens de gemeenschappelijke regels die dit jaar in werking zijn getreden, kan het kartelverbod voor de sector of een deel daarvan tijdelijk buiten werking worden gesteld.' Het is die maatregel waar tuinders in Nederland op uit lijken te zijn.

Goedkeuring

Andere sectoren hebben hun lot in de eerste plaats in eigen hand. 'De verantwoordelijkheid ligt primair bij de ondernemingen die zo'n crisiskartel aangaan. De Europese Commissie noch de ACM [Autoriteit Consument en Markt, red.] kan in zijn algemeenheid zeggen of een crisiskartel wel of niet is toegestaan,' aldus Braeken. Wel kunnen zij volgens de advocaat in individuele gevallen aangeven of zij vinden dat afspraken te ver gaan of juist niet. Maar dat vereist dan telkens 'een individuele afweging waarbij alle omstandigheden van het geval moeten worden meegenomen. Hoewel bedrijven formeel dus aan

zet zijn bij crisiskartels, moeten ze behoedzaam te werk gaan. 'Dat betekent dat je eerst zelf onderzoek doet en vervolgens contact zoekt met de toezichthouder om te kijken of die zich ermee kan verenigen. ACM heeft eerder aangegeven dat handhaven "geen doel op zich is" en dat zij openstaat voor informeel overleg.'

Braeken kan zich voorstellen dat bijvoorbeeld exporteurs en vervoerders die door de Russische boycot worden getroffen, de bal op deze manier oppakken (zie kader). 'Het ligt in de rede dat ook aan deze partijen, linksom of rechtsom, tegemoet wordt gekomen. Tijdelijke crisiskartels kunnen een uitkomst zijn.' Bij uitzonderingen op het kartelverbod geldt altijd wel een fors voor-

waardenpakket. Hierover hoor je bijvoorbeeld de duurzaamheidslobby, met name ook in de landbouw, vaak klagen. Zo moet de consument er uiteindelijk baat bij hebben. Is dat niet moeilijk te verdedigen in dit geval?

Niet per se, zegt Braeken. 'Als de Russische handelsboycot eenmaal over is en het crisiskartel stopt, kunnen de partijen die hebben deelgenomen aan het crisiskartel weer op alle onderdelen met elkaar concurreren. Consumenten ontdekken dan het voordeel dat die concurrentie sterker zal zijn dan wanneer bepaalde bedrijven de Russische boycot niet zouden hebben overleefd.'

Richard Sandee

Vervoerders dringen aan op uitzondering

De transportsector, verenigd in de EVO, pleit voor een uitzondering op de staatssteunregels. Het maximumbedrag aan staatssteun per bedrijf van 15.000 euro zou te beperkt zijn. 'Dit is erg weinig. Om grotere steun mogelijk te maken zou hier een soort vrijwaring vanuit Brussel voor moeten worden gegeven,' laat Godfried Smit van de EVO weten. 'De EU heeft ten aanzien van de sancties een verantwoordelijkheid aangezien specifieke sectoren zijn uitgezocht om de klappen op te vangen (in het "belang van de Europese samenleving"). Dat rechtvaardigt ook het creëren van een vangnet; niet meer en niet minder.'

MEDIA EN INFORMATIE

'Tijdig afhandelen Wob-verzoek nog verder in de knel'

Mediaorganisaties vrezen dat een tijdige afhandeling van Wob-verzoeken nog verder in de knel komt met de wijziging die minister Plasterk van Binnenlandse Zaken in de Wet openbaarheid van bestuur wil doorvoeren. Dat blijkt uit een gezamenlijke reactie van de NVJ, NDP Nieuwsmedia, het Nederlands Genootschap van Hoofdredacteuren, het Persvrijheidsfonds en de Vereniging van Onderzoeksjournalisten op het conceptwetsvoorstel.

In het voorstel van Plasterk hoeven overheden die te laat reageren op Wob-verzoeken voortaan geen dwangsom meer te betalen. De minister reageert hiermee op klachten van de Nationale ombudsman en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, die eerder stelden dat er bij gemeenten veel Wob-verzoeken worden ingediend enkel en alleen om een dwangsom op te strijken. Volgens de mediaorganisaties worden door de wijziging echter voor alle verzoekers de mogelijkheden weggenomen om een efficiënte en tijdige openbaarmaking van informatie af te dwingen. Ze stellen onder meer voor de wijzigingen van de Wob in lijn te brengen met de Wet open overheid (Woo), waarover direct na het reces, op 3 september, een hoorzitting in de Tweede Kamer plaatsvindt. De Woo regelt dat een bestuursorgaan binnen twee weken moet beslissen, wat in lijn is met de situatie van de huidige Wob.

Twee weken geleden berichtte SC al dat veel burgers kritiek hebben op de manier waarop Plasterk het misbruik van de Wob wil aanpakken. In totaal zijn er 87 (openbare) zienswijzen op het voorstel ingediend. De consultatietermijn is vorige week verstreken. (CC)

WERK EN INKOMEN

SER: behoud huidige regeling vorstverlet

De Sociaal-Economische Raad (SER) wil dat het kabinet de huidige regelingen voor vorstverlet in stand houdt. Dat blijkt uit een vrijdag gepubliceerd advies van de raad aan minister Asscher van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Asscher wil de huidige regelingen voor onwerkbaar weer en werktijdverkorting samenvoegen in één zogeheten Calamiteitenregeling WW. Maar volgens de SER doet de uniformering van de regelingen 'geen recht aan de verscheidenheid tussen en eigenheid van branches.' Die mogen nu nog zelf beslissen onder welke voorwaarden en na hoeveel dagen vrieskou bedrijven uit de sector een beroep mogen doen op vorstverlet en de daarbij behorende tijdelijke WW-uitkering. De sector betaalt daar zelf premies voor.

Asscher besloot deze zomer de nieuwe Calamiteitenregeling, die op 1 september in werking zou treden, in te trekken. In 2016 moet echter een aangepaste regeling in werking treden. (RvdD)